

Dél-Hírlap

Biblioteca Universităţii din Cluj Sibiu

Megjelenik minden nap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRE
vezetésével

Ziarul Comunităţii Maghiare din România
A Romániai Magyar Népközösség lapja

A Timiş-Torontali Körvénység bejegyzési száma 83,
(Dos. No. 934/1938)
Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő

Szibéria hadfelszerelési jelentősége

A szovjet hadsereg tényleges állománya, valamint pottartaléka a keleti háború során majdnem teljes egészében vagy megsemmisült, vagy fogságba esett. A Donca-medence elfoglalásával és a Leningrád, valamint Moszkva körüli iparvidék kikapcsolásával az Szovjetunió éppen egy elvesztette iparának és a nyersanyag szempontjából számbajöhető területeinek, mint legsűrűbben lakott országrészeinek legnagyobb részét. Hogy ennek a helyzetnek a tömegre gyakorolt katasztrófális hatását valamiképpen tompítsák, az ázsiai Szovjetunió mérhetetlen nagyságának és állítólag kiapadhatatlan ipari, nyersanyag- és embertartalékának propagandisztikus jelszavát dobták a köztudatba. És mi a való helyzet a szibériai segélyforrások tekintetében? Ahhoz, hogy a Szovjet a háburát ázsiai területeire támaszkodva továbbfolytassa, öt feltételre volna szükség: 1. Sűrűn lakott területekre, 2. egy nagy és jól felszerelt hadseregre, 3. biztosított hadfelszerelési és fogyasztási iparra, 4. megfelelő élelmezési bázisra és 5. végül rendezett pénzügyekre és jólműködő szállítási lehetőségekre.

A rendelkezésre álló adatok lelkiismeretes számbavétele mellett a felsorolt feltételek a következőképpen alakulnak: A szovjetunió 188 millió lakosából az ország európai területeire 163 millió, vagyis 85 százaléka él. Ázsiai területeire ilyenformán mindössze 25 millió lélek, azaz a Szovjet összlakosságának 15 százaléka jut. Tegyük fel, — bár ez, ismerve az ottani közlekedési és viszonyokat, nemigen valószínű — hogy a szovjet kormányzatnak sikerülni fog 10 millió katonát és polgári egyént Európából az Urál mögé menekítenie úgy ez esetben, 25 millió lelket számolva, csupán legfeljebb két lakos fog az ázsiai területeken egy négyzetkilométerre esni. Nem szabad azonban arról sem megfeledkezni, hogy ez a lakosság még az általános kulturális színvonalnál is alacsonyabb kultúrfokon él.

A fentebb felsorolt számadatok már magukban véve is kizárják azt, hogy a Szovjetunió ázsiai területeinek lakosságából megfelelő nagyságu és jól kiképzett hadsereget lehetne felállítani, nem is beszélve arról, hogy ennek a hadseregnek a felszereléséről az ázsiai Szovjet hadiparának kellene gondoskodnia, amely jelentős angol és amerikai szállításokra a jövőben éppen egy nem számíthat, mint ahogyan eddig sem számíthatott. Szibéria helyzete azonban kétségtelenül a hadiipar tekintetében a legigazságtalanabb. Szén és érc, a hadiipar számára legfontosabb nyersanyagok ugyan elegendő mennyiségben megtalálhatók az ázsiai területeken, sőt az ugynevezett kuszneci medencében egészen kiváló minőségű fém van, ezeket a gazdag nyersanyagforrásokat azonban idáig még csak elenyészően kis százalékban tárták fel. De ettől eltekintve, hiányzanak a termelés komoly fokozásához feltétlenül szükséges technikai feltételek is. Kevés a szakmunkás és nincsenek elegendő gépek. Még a legáltalánosabb béke idején is évtizedekre lenne Szibériának szüksége ahhoz, hogy komoly értékű és nagy teljesítőképességű ipari termétsen magának. A szovjet kohóknak csak mintegy 9 százaléka, az elektromos erőműveknek pedig csupán 6 százaléka fekszik Ázsiában. Az Urál mögött előforduló ércnek csak 25 százalékát lehet magasértékűnek tekinteni, a többi, túlagosan nagy kénartalmánáj fogva jóformán értéktelen, olaj egyáltalán nincs ezen a területen. De még ennél is sávárabb képet nyújt a fogyasztási cikkek ipara, amely legalább 95 százalékban a Szovjetunió európai részére — esik és ilyenformán ázsiai részekben csupán egész jelentéktelen méretű.

Szibériának védelmi szempontból való megszervezése már a felsorolt okoknál fogva is elképzelhetetlen. Mindezekhez hozzájárulnak még az élelmezési nehézségek egyáltalán nem rózsás színben mutatózó nagy kérdése. Az ázsiai terület sohasem tudta magát élelmezni és e tekintetben mindenkor európai részek segítségére szorult. Ha már most mindezeket hozzászámítjuk, a szovjet hadseregnek az Uralon átjutó mraadványait és a polgári menekültek áradatát, amelyeknek ellátásáról szintén gondoskodni kell, villagosan kitűnik, hogy olyan élelmezési nehézségekkel kell számolni, amelyek leküzdése e pillanatban teljesen lehetetlennek látszik. Egész Kelet-Szibéria egyetlen közlekedési vonalra, a Transzszibériai vasutra

támaszkodik. Ezt nagyjában már teljesen kiépült vonalát, ha egyszer arra kerül a sor, távolsági bombázókkal legérzékenyebb pontjain máról-holnapra meg lehet szakítani.

A felsorolt adatok tehát világosan bizonyítják hogy

a Szibériába vetett reménysegeknek továbbra is vágyálomnak kell maradniuk. A modern, mechanizált háború számára a végtelen szibériai távolságok sem jelentenek akadályt, és ezzel egy csapással megdőj a keleti hadjárat befejezhetetlenségéről szóló propagandatézis. (MN)

Vereséget szenvedett az Egyesült Államok hajóhada a Havai-szigeteknél

Washingtonban is beismerik a súlyos veszteségeket — Japán csapatok megszállták a kínai brit engedményes területeket — Hongkong körül nagyszabású hadműveletek bontakoznak ki — Szingapurt erőteljes bombatámadások érték — Taiföld kormánya szabad átvonulást biztosít a japán csapatoknak India és a Malakka félsziget felé

Pánikhangulat és arzuhanas a newyorki tőzsdén

A csendesóceáni háború kitörése mély benyomást keltett Amerikában. A newyorki tőzsdén pánikhangulat uralkodik. Az általános arzuhanás valamennyi részvényre kiterjedt s a pánik csak fokozódott, amikor tőzsdézárskor híre terjedt, hogy a Havai-szigeteknél borzalmas vereség érte az Egyesült Államok hajóhadát. Az Egyesült Államokban egyébként Roosevelt elnök a saját felelősségére rendelte a teljes mozgósítást. A Kongresszus tudomásul vette a hadüzenetet.

A csendesóceáni arcvonalról érkező hírek már a háború első napján kidomborították a japán hadvezetés ragyogó teljesítményeit. Japán villámgyors akciókkal egyszerre több ponton támadott, a haditengerészet, légiere és szárazföldi csapatok nagyvonalú támadásai bámulatraméltó hadvezetői és katonai erényekről tanuskodnak. A japán haditengerészet első erőpróbája a havaii tengeri csata volt, ahol az amerikai flottát súlyos vereség érte. A japán légiere a Fülöp-szigetek, a Havai-szigetek, valamint több más sziget berendezéseit támadva erőteljes csapásokat mért az angolszász légi és tengerészeti támaszpontokra. Szingapur kikötőjére bombázóport zúdítottak, Hongkong kikötőjét elzárták a kiillvilágtól s ugyanakkor a szárazföldi csapatok bevonultak Thai-

földre, melynek kormánya békés átvonulást engedélyezett a japán véderő számára. Thaitöld déli részén több hadászati fontosságú ponton a japán haditengerészet egységei szálltak partra s e támaszpontok földrajzi fekvését tanulmányozva nyilvánvalóvá válik, hogy innen indul meg a nagy harc Szingapur elfoglalásáért. Beletartozik a nap krónikájába a japán ejtőernyősök megjelenése több távoli csendesóceáni ellenes támaszponton. Közben a japán csapatok megszállták a keletkínai partokon fekvő brit engedményes területeket is.

A Német Távirati Iroda tokiói jelentése szerint a japán kormány szóvivője a hétfői sajtóértekezleten kitért a japán—szovjet viszonyra is. Azt hiszem, hogy ez a viszony a jövőben ugyanaz lesz, mint eddig, mert a két állam kapcsolatai a barátsági szerződésen alapulnak, ez a szerződés pedig öt évre érvényes. — mondotta a japán kormány szóvivője. Arra a kérdésre, mi a véleménye a délamerikai államok magatartásáról, a japán szóvivő ama véleményét hangoztatta, nem hiszi, hogy ezek az országok hadat üzennek Japánnak.

A csendesóceáni hadihelyzetről a Rador-iroda jelentései alapján az alábbiakban számolunk be:

Honolulu környékén a japánok elsüllyesztették az egyik legnagyobb amerikai repülőgépanyahajót

Tokióból jelenti a Német Távirati Iroda: A japán főhadiszállás közlése szerint eddig egyetlen ellenséges repülőgép sem jelent meg japán terület felett.

A japán főhadiszállás közli, hogy hétfőn délután japán hadihajók erősen bombázták a Havai-sziget-csoportba tartozó Midway-szigetet, ahol repülőgép-szállásokat és üzemanyagraktárakat gyűjtöttek fel. Ugyancsak a japán főhadiszállás közlése szerint

a japánok Honolulu környékén elsüllyesztettek egy ellenséges repülőgépanyahajót.

Amszterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: A Reuter-ügynökség Manillából érkezett megnem-erősített híre szerint a japánok elfoglalták a Manillától száz kilométerre délnyugatra levő Lubano-szigetet. Hozzátszi az angol hírügynökség, hogy a japánok Midway-szigetét támadták.

A Fülöp-szigetek felett hétfőn kilencven amerikai repülőgépet lőttek le a japánok

Tokióból jelenti a Német Távirati Iroda: A Domei-ügynökség megbízható semleges forrásból kapott értesülést közöl:

A japán légiere hétfőn délután Stotsenburg erődjét, a fülöpszigeti amerikai szárazföldi erők főhadiszállását bombázta.

Ez az erőd Luzon szigetén van. A repülőtér súlyosan megrongálódott. Számos benzintartály feiroobant.

A japán főhadiszállás közölte, hogy a Fülöpszigetek ellen intézett légitámadás során Iba helység felett negyven, Clarkfield hely-

ség felett pedig ötven ellenséges repülőgépet lőttek le a japánok. (Rador).

JAPÁN EJTŐERNYŐSÖK VILLÁMGYORS AKCIÓI

Amszterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: A Reuter-ügynökség távirati értesülés alapján közölte, hogy a Fülöp-szigeteken japán ejtőernyősök szálltak le.

Stockholmból jelenti a Stefani-iroda: A „Nya Dälight Alchanda” című svéd lap washingtoni értesülés alapján közli, hogy

Guam szigetén japán cjtőernyősök jelentek meg. (Rador).

PANIKHANGULAT A FÜLÖP-SZIGETEKEN

Sanghaiból jelenti a Német Távirati Iroda: Manillából érkezett hírek szerint a Fülöp-szigetek fővárosában japánellenes cselekmények történtek. A rendőrség nem tudta megakadályozni, hogy a tüntetők több japán üzletet ki ne fosszanak.

A bankokat a betétesek megrohanták. Az élelmiszerüzleteket be kellett zárni, mert a lakosság min-

Hongkong körül tejes az ostromzár

Tokióból jelenti a Stefani-iroda: Hongkong kikötője ellen intézett légitámadás alkalmából a japán légierő tizenegy ellenséges repülőgépet pusztított el a földön.

Sanghaiból jelenti a Német Távirati Iroda: Koga altengernagy, a kínai vizeken tevékenykedő japán hajóhad parancsnoka közölte, hogy

hétfőn délután a japán haditengerészet teljesen elzárta Hongkong kikötőjének bejáratát.

A harmadik hatalmak diplomáciai képviselőit a sanghaiban japán konzul utján értesítették arról a tényről. Az összes semleges hajókat felszólították, hogy legfeljebb harminchat órán belül hagyják el a hongkongi vizeket. (Rador).

JAPÁN CSAPATOK MEGSZÁLLTAK

A BRIT ENGEDMÉNYES TERÜLETEKET

Sanghaiból jelenti a Német Távirati Iroda: A ja-

dent összevásárolt. A polgári lakosság számára hatalmas mennyiségű benzint adtak el. A hatóságok elrekkvirálták az összes bérgepkocsikat.

A Német Távirati Irodának másik sanghaiban jelentése közli, hogy Manilla lakóit páni félelem fogta el. A menekültek száma elérte a kétszázezretet. A kereskedéseket mindenütt homokzsákokkal torlasztották el. Amerikai őrzőjáratok cirkálnak a zsufolt utcákon. Délután hat óra óta a városnak minden összeköttetése megszakadt az Egyesült Államokkal.

pán csapatok hétfőn reggel bevonultak a tiencsini brit engedményes területre. Ezalkalommal lefegyverezték az Egyesült Államok haditengerészetének hatvanhárom katonáját.

Az összes brit szerkezet japán ellenőrzés alá vették.

Hasonlóképp japán ellenőrzés alá kerültek a tangkui, taikumi brit engedményes területek a Peiho folyó torkolatánál, valamint az északkínai Sanghai-Kwan engedményes terület is. A kailani szénbányák japán védelem alá kerültek, az esetleges szabotázsselektóriények megakadályozása céljából. A pekingi japán parancsnokság felkérte az amerikai nagykövetséget, hogy a nagykövetség testőrségét alkotó százhusz amerikai tengerészkatontát hétfő déli tizenkét óráig fegyverezzék le.

rint a holland-indiai kormány elrendelte az összes japán alattvalók letartóztatását.

Amszterdamból jelenti az NTI: A londoni rádió közölte, hogy Brit-Kolumbiában megkezdtek a japán alattvalók letartóztatását.

FRANCIAORSZÁG ÉS INDOKINA BARÁTI KAPCSOLATAI JAPÁNNAL

Tokióból jelenti a Német Távirati Iroda: A szágoni japán katonai hatóságok közleményt adtak ki, amelyben bejelentik, hogy Japán hadat üzent Angliának és Amerikának. Franciaország és Indokina baráti kapcsolatot tart fenn Japánnal, a lakosság tehát őrizze meg nyugalmát.

A francia hatóságok is közleményt adtak ki, felkéri a lakosságot, őrizze meg nyugalmát és kövesse az indokina kormány utasításait.

THAIFÖLD TEVÉKENYEN IS RÉSZT VESZ, JAPÁN OLDALÁN, A HÁBORUBAN

Berlinből jelenti a Rador: A japán katonai közleményeken kívül jelentős esemény a Japán és Thaiföld között létrejött egyezmény, amelynek alapján a japán csapatok átvonulhatnak Thaiföldre.

Jólétesült körökben ezzel kapcsolatban megjegyzik, hogy Thaiföld tevékenyen is részt fog venni a háboruban.

Megállapítják Berlinben, hogy Roosevelt elnök beszéde meghatározta az Egyesült Államok állásfoglalását, miután az amerikai fegyveres beavatkozás befejezett tény.

Németország választát keddre várják. A választ ismeretes: alakilag is kifejezi majd az Egyesült Államok és Németország között régen létező háborús állapotot.

KÉT BRIT CIRKÁLÓ ELSÜLYEDT SZINGAPURNAL

Tokióból jelenti a Német Távirati Iroda: A „Yomiuri Shimbun” című japán lap Hanoiból úgy értesült, hogy

a Szingapur ellen intézett japán légitámadás alkalmával két brit cirkálót elsüllyesztettek.

Sanghaiból jelenti a Német Távirati Iroda: A Reuter-ügynökség szingapuri értesülése szerint hivatalosan közölték, hogy Szingapur városában a japán légitámadások következtében ötven-száz személy életét veszítette. (Rador).

AZ AUSZTRÁLIAI MINISZTERELNÖK KÖZLESE

Amszterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: A brit hírszolgálat melbournei értesülése szerint Curtin ausztráliai miniszterelnök közölte, hogy japán erők megtámadták Nauru szigetét.

ELSÜLYESZITETT AMERIKAI SZÁLLITÓHAJÓ

Tokióból jelenti a Német Távirati Iroda: A „Yomiuri Shimbun” című japán lap szaigoni értesülése szerint Manilla vizein elsüllyedt az Egyesült Államok egy szállítóhajója. A hajó háromszázötven főnyi személyzete a hullámokba veszett. (Rador).

A JAPÁNOK

LEFOGLALTAK TÖBB AMERIKAI HAJÓT

Tokióból jelenti a Német Távirati Iroda: A Havai-szigeteken kialakult harcok során a japán légitámadásokkal egyidejűleg több amerikai hajót elsüllyesztettek vagy elfoglaltak a japánok. Felhatalmazott forrásból megerősítik az ellenség összes veszteségeit. Több amerikai kereskedelmi hajót a japánok lefoglaltak. (Rador).

A HAVAI-SZIGETEKNEK AZ AMERIKAI FLOTTÁT ÉRZEKENY VESZTESÉG ÉRTE

Tokióból jelenti a Rador: Az NTI közli, hogy a Domei-iroda nem hivatalos körökből nyert értesülése szerint a japánok által elsüllyesztett két észak-amerikai hadihajó közül az egyik a 29.000 tonnás „Oklahoma” nevű csatahajó, amelyet 1914-ben bocsátottak vízre, míg a másik a 31.800 tonnás „West Virginia” nevű csatahajó, amelynek vízrebocsátása 1921-ben volt. A katonai megfigyelők véleménye szerint ezzel

a Havai-szigetek vizein levő északamerikai tengeri haderő tonnatartalmának mintegy hatvan százalékát veszítette el.

Ezek a vizeken most már csak két amerikai csatahajó, egy repülőgépanyahajó és hat cirkáló van a tiz-ezer tonnás osztályból. Ha ehhez a flottához csatolnák az északamerikai flotta többi egységeit is, amit azonban a katonai szakértők az atlanticoceáni helyzet miatt lehetetlennek tartanak, akkor az Egyesült Államok csendesóceáni flottája tizenegy csatahajót, tizenegy cirkálót és hat repülőgépanyahajót tartalmazna.

Ez a tengeri haderő azonban — a Domei-iroda véleménye szerint — nem elégséges, ha az eddig még sértetlen japán flottával való to-

Thaiföld átengedi a japán csapatokat — A békés bevonulás megkezdődött

Tokióból jelenti a Német Távirati Iroda: Hivatalosan közlik, hogy hétfőn délután tizenkét óra harminc perckor megállapodás jött létre Thaiföld (Sziám) és Japán között, melynek értelmében a japán csapatok átvonulhatnak Thaiföld területén.

Tokióból jelenti a Német Távirati Iroda: A japán véderő főhadiszállása megerősítette azt a hírt, hogy a japán csapatok hétfőn megkezdtek a békés bevonulást Thaiföldre.

Tokióból jelenti a Német Távirati Iroda: A Domei japán hírszolgálati ügynökség Bankokból kapott értesülése alapján tudatja, hogy a thaiföldi kormány hétfőn a rádió útján közölte, hogy a japán hadsereg erői hétfőn Thaiföld déli részének több hadászati pontján partraszállást hajtottak végre. (Rador)

Hétfőn átadták a japán hadüzenetet Amerika, Anglia, Kanada és Ausztrália tokiói képvisete nek

Tokióból jelenti a Német Távirati Iroda: A japán külügyminisztérium megbízottja hétfőn átnyújtotta a hadüzenetet a tokiói angol és amerikai nagykövetnek, valamint Kanada és Ausztrália követének. Ugyanakkor kérte a japán megbízott, hogy azonnal szüntessenek be minden diplomáciai és konzuli tevékenységet. Kijelentette még a japán külügyminisztérium megbízottja, hogy

a nemzetközi jognak megfelelően Japán meg-

Roosevelt saját kezdeményezésére rendelte el a mozgósítást

Rio de Janeiroból jelenti a Német Távirati Iroda: A hétfői rendkívüli minisztertanács végeztével az elnöki iroda titkársága közleményt adott ki, mely szerint a brazil kormány a többi között egyhangulag közönséget vállal az Egyesült Államokkal a földrészi kötelezettség alapján. A kormány felhívja a lakosságot, őrizze meg higgadságát és kerüljön minden tüntetést.

Washingtonból jelenti a Német Távirati Iroda: Az „Associated Press” szerint Roosevelt elnök üzenetet intézett a Kongresszushoz, amelyben az Egyesült Államok és Japán közötti hadiselekmények következtében mondja ki a háborús állapotot a két ország között.

Az üzenetben az elnök rámutat arra, hogy eddig két páncélos hajót, valamint három ezer halottat és

teszi a szükséges intézkedéseket a hadban-álló országok diplomáciai és konzuli személyzetének, valamint az ezen országok alattvalóinak biztonsága érdekében.

Stockholmból jelenti a Német Távirati Iroda: A londoni rádió szerint Uruguay köztársasági elnöke közölte, hogy repülőtereket és csapatokat bocsát az Egyesült Államok rendelkezésére.

sebesültet vesztek.

Amszterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: A brit hírszolgálat Washingtonból közli, hogy az amerikai Kongresszus elfogadta a Japánhoz intézendő hadüzenetet.

Stockholmból jelenti a Német Távirati Iroda: A „Stockholms Tidningen” című svéd lap washingtoni tudósítójának közlése szerint

Roosevelt elnök saját kezdeményezéséből elrendelte az amerikai erők mozgósítását.

Tokióból jelenti a Rador: A japán tájékoztató szolgálat szóvivője bejelentette, hogy a Japánban élő angol és amerikai alattvalók egy részét internálták. Az internálás az illetők foglalkozásától, életkorától és nemétől függ.

Tokióból jelenti a Domei-iroda: Értesülések sze-

Köszönetnyilvánítás

Drága emlékü férjem,

KOTZMUTH ARTUR

fájdalmas elhunytá alkalmával történt részvétmegnyilvánulásokat ezuton köszönöm meg.

Köszönöm a koszorúkat, virágokat, amelyekkel férjem ravatalát elhalmozták. Külön köszönetet mondok Rech K. Géza, gyárvárosi apátplébánosnak, aki szeretett férjem iránt érzett barátságából a temetési szertartást végezte. Ugyancsak külön köszönetet mondok id. Kubán Endre szerkesztőnek azért a megható búcsuztó gyászbeszédért, amelyet a maga, valamint az Arany János Társaság és a sajtó nevében mondott.

Köszönöm drága emlékü férjem hivatali igazgatóságának és kartársainak, az egyesületeknek és a sajtónak a megemlékezéseit.

Ezuton köszönöm a személyes és levélneli részvétnyilvánításokat is, amelyekkel barátaink és jóismerőseink fájdalmamat igyekeztek enyhíteni.

Özvegy Kotzmuth Arthurné, született Kotzó Piroska

vábbi ütközetekben pozitív eredményeket akarnak az Egyesült Államok elérni.

UJZELAND ÉS SAN-SALVADOR IS HADAT ÜZENT; EGYIPTOM MEGSZAKITTA DIPLOMÁCIAI ÖSSZEKÖTTETÉSET JAPANNAL

Amszterdamból jelenti az NTI: A brit hírszolgálat kairói értesülése szerint az egyiptomi kormány, amelynek tagjai hétfőn minisztertanácsot tartottak, elhatározta, hogy

Nagy amerikai veszteségek a Hava-szigeteken

Stockholmból jelenti a Stefani-iroda: Washingtonból érkezett hírek közlik, hogy a Pearl Harbour (Havai-szigetek) elleni japán légitámadások során az északamerikai haditengerészet többszáz embere életét veszítette, közel hatszázan pedig megsebesültek. A „West Virginia” páncélos néhány perc leforgása alatt elsüllyedt, mert több torpedó és a japán gépekből ledobott bomba eltalálta. (Rador).

A JAPAN CSAPATOK BEVONULTAK THAIFÖLD FŐVÁROSÁBA

Bosztonból jelenti a Német Távirati Iroda: A sennectady rádióállomás hétfőn este közölte, hogy a

Argentina álláspontja még tisztázatlan

Buenos Airesből jelenti az NTI: A Csendes-óceáni konfliktussal kapcsolatban a külügyminisztérium jegyzéket hozott nyilvánosságra, amely leszögezi Argentina álláspontját.

A közlemény rámutat, hogy a buenos airesi amerikai nagykövét tudomására hozták, hogy Argentina hajlandó a havannai megállapodás értelmé-

megszakítja a diplomáciai kapcsolatot Japánnal.

A japán alattvalókat internálták, vagyonukat pedig zár alá helyezték. Amszterdamból jelenti az NTI azt is, hogy a brit hírszolgálat wellingtoni jelentése szerint

Ujzeland is hadat üzent Japánnak.

A japán ellen hadat viselő államok sorába ezenkívül még San-Salvador köztársaság is belépett és szintén megüzente a háborút Japánnak.

Fehér Ház kijelentése szerint a Havai-szigeteken ezeröttszáz halottja és ugyancsak ezeröttszáz sebesültje van a japán légitámadásnak. A Fülöp-szigetek ellen indított japán légitámadás két-háromszáz amerikai katona halálával járt.

Tokióból jelenti a Német Távirati Iroda: A japán főhadiszállás közölte hogy

a szárazföldi erők Szingapur vidékét támadják, míg a légi haderő a Maláji-félsziget tengerészeti és légi támaszpontjait bombázzák. A Domei-ügynökség jelenti, hogy hétfőn este kilenc órakor a japán csapatok bevonultak Bangkokba, Thaiföld fővárosába

ber a kölesönös együttműködési támogatás álláspontjára helyezkedni. A kormány különben rendeletet hoz nyilvánosságra, amelyben bejelenti, hogy a jelenlegi fegyveres összetűzésben az Egyesült Államokat nem tekintik hadviselő államnak és így nincs szükség arra, hogy Argentina semlegességi nyilatkozatot tegyen.

Öfelsége I. Mihai király és Öfelsége Elena anyakirályné látogatása Rómában

Rómából jelenti a Rador: Öfelsége I. Mihai király és Öfelsége Elena anyakirályné december 7-én este feltizenegy órakor Firenzéből különvonaton Rómába érkezett. A pályaudvaron az olasz király és császár nevében a genouai herceg fogadta és üdvözölte a királyi vendégeket. Az állomáson jelen volt még a kvirináli és szentszéki román követ, mindkét román követség tanácsosai és a kvirináli román követség sajtóattaséja. A román uralkodó és az anyakirályné a királyi palotában szálltak meg. Látogatásuknak szí-

goruan magánjellege van. Másnap reggel Öfelsége I. Mihai király megtekintette Róma fontosabb emlékműveit. Ebéden, mint az olasz uralkodópár meghívott vendégei, a Savoya-villában vettek részt. Az ebéd szűk családi körben folyt le. Délután Öfelsége I. Mihai király folytatta az örök város megtekintését. Ennek során meglátogatta a román iskolát, ahol Vatasanu tanár, az iskola titkára fogadta. Délután hat órakor Öfelsége I. Mihai király és Öfelsége Elena anyakirályné magánlátogatást tettek a pápánál.

A német légierő súlyos csapást mért egy brit hajókaravánra

Egy angol torpedóromboló és négy kereskedelmi hajó elsüllyedt

A német véderő főparancsnoksága a vezéri főhadiszállásról tegnap a következő harctéri jelentést adta ki:

A keleti fronton csak helyi hadműveletek folynak. A brit ellátási hajózás elleni harc során a német légierő tegnap Dundee-től keletre egy hajókaravánból elsüllyesztett egy torpedórombolót és négy kereskedelmi gőzöst, összesen 14.000 tonna tartalommal. Harci repülőgépek az elmúlt éjszaka New Castle fontos hajóépítő központot bombázták. Nagy robbanások és a város kikötőberendezéseinek, valamint ellátási üzemeiben támadt kiterjedt tüzek mutatták a cse-

kély magasságból végrehajtott támadások eredményét.

A Csatorna partjánál az ellenséges légierő tiz gépet vesztett, amelyeket német vadászrepülőök lőttek le, míg a tengerészeti tüzéség további két ellenséges gépet semmisített meg.

Északafrikában tovább folynak a harcok.

Német vadászrepülőök légiharcokban hat brit repülőgépet lőttek le.

December 8-ra virradó éjszaka német harc repülőgépek Malta kikötőberendezéseit és repülőtereit bombázták.

Olasz hadijelentés

Az olasz haderő főhadiszállása harctéri jelentésében beszámol arról, hogy Marmarikában tovább folynak a harcok. Ezek során az olasz-német csapatok sikeres ellentámadásokat hajtottak végre és visszavonulásra kényszerítették az ellenséget, amely súlyos veszteségeket szenvedett. Tobruknál ellenséges páncélcsoportok támadását visszaverték. Sollumnál egy ellenséges repülőgépet lelőtt a légvédelem. A tengelykatalmak repülői eredményesen bombázták az ellenséges csapatösszevonásokat, a tobruki kikötőt és az ott horgonyzó hajókat. Egy nagy hajót súlyosan megrongáltak, a kikötőberendezésekben pedig tűz támadt. A német vadászrepülőök hét, az olasz repülőök pedig három ellenséges repülőgépet lőttek le. Buerat el Hsunál a léghárító ágyúk egy ellenséges gépet pusztítottak el, személyzetét pedig elfogták. Brit repülőök támadást intéztek több szicíliai helység ellen. A kár jelentéktelen, egy személy megsebesült. A támadó gépek közül egyet lelőttek, Német repülőök tá-

madást hajtottak végre a Földközi-tenger középső részén egy angol hajóraj ellen. Egy cirkáló nagykaliberű bomba találata érte.

FORUM (Arad) a nagyfilmek színháza. Tel. 20-10

Ma! A szezon legnagyobb filmsikere!

A holnap hajósai

(A régi jó öreg Newyork)

Főszerep-kben: Fred Mc. Murray, Alice Faye, Richard Greene

Műsoron kívül a legújabb ONC- és UFA háborus híradók. — Előadások 5, 7.15 és 9.30 órakor.

Este 2-3 szem Artin

A parasztiuból lett világhíreű zenész születésének századik évfordulója

Száz esztendeje annak, hogy Dvorák Antal, a cseh nemzeti zene legmagasabb képviselője egy Prága melletti kis faluban született. Ez a nagy muzsikuss nemcsak népének zeneiségét testesítette meg, hanem az egész európai zenében is méltó hely illetti meg azon a réven, hogy azt új elemekkel gazdagította és előrevitte. Ezért elhunyt zeneköltő századik születésnapját világszerte megünneplik és méltón áldozott emlékének Németország is azzal, hogy Mannheimban felelevenítette Dvorák Antal 1889-ben írott Jakobinusok című operáját.

Dvorák egyszerű paraszt családból származott. Atyja, a derék korosmáros azt akarta, hogy fia vegye át az apai boltot. A kisfiu azonban semmi hajlandóságot sem mutatott ahhoz a foglalkozáshoz, hanem, amikor csak tehetett, inkább hegedülgetett az ivó vendégeinek nagy gyönyörűségére. Tanítója nem volt, kis hegedűjét maga tákolta össze, a muzsikáját pedig a madaraktól leste el, vagy pedig hallgatta a daloló embereket, akik még szüleiktől tanultak azokat az egyszerű, de bájos és népi zamattal telített énekeket. Így lehet megérteni azt, hogy miért lett Dvorák a legnagyobb szláv zenei pótták egyike. Mert ott élt a zene örök forrásánál, a nép körében és későbbi mesterműveit ezek az üde emlékezősek gazdagították.

Az igazi művész számára azonban nincsen lehetetlenség, és egyik napon a felserdült Dvorák mégis elhagyta szülőfaluját. Prágába költözött, hogy ott teljesjen a zenének szentelje életét. Hangszerének mesteriségi részét gyors iramban tökéletesen elsajátította, majd a prágai nemzeti színház házi zenekarának mélyhegedűse lett. Csakham felfigyelt tehetségére Liszt Ferenc is, az akkori európai zenei élet koronázatlan királya, aki a külföld érdeklődését is felhívta a zseniális fiatal muzsikusra. A múlt század nyolcvanas éveiben Dvorák már a zeneszerzés taráza volt a prágai konzervatóriumban, onnan pedig Angliába került, majd meghívták Amerikába a newyorki National Conservatory igazgatójának. Ott írta meg „Az új világból” című ötödik szimfóniáját, mely egész zenei működésének koronája. Az egykori szegény parasztfiura most már csak úgy záporoztak a legdiszesebb kitüntetések. A prágai egyetem megválasztotta tiszteletbeli doktorának, nemskóra disz doktorra lett a cambridgei és még egy sereg egyetemnek, végül pedig a prágai konzervatórium igazgatója lett. Ilyen magasra emelkedett Dvorák Antal, aki azonban mindig hű maradt egy zenéjéhez, mint önmagához. Dvorák műveiből hiányzik Smetana ábrándos tüze, leíró gazdagsága és drámai ereje, sőt akadnak olyanok, akik szemére hányják, hogy néha nyers is. Mindezzel szemben azonban mégis kétségtelen tény, hogy ő a cseh népi zene legnagyobb megtestesítője és olyan gazdag eredeti melódiákban, hogy öszműveinek kincsesházában fellelhető az egész népi folklór. Ahogyan Schubert zenéjét gyakran a bécsi népies muzsika idealizálásának érezhetjük, úgy hat Dvorák zenéje még az évszázados cseh népies muzsikális tradíciójának közvetlen folytatásaként.

Csodálatos Dvorák új életrekelő visszateremtő művészete is. Általa volt világszerte ismert műfajja a Dumky nevű ősi szláv hallgató, valamint a Furiantnak nevezett ódon gyorstánc. Dvorák átköltésében a szláv zene legősibb kincsei támadtak új életre és kaptak helyet a hangversenydobogón. Dvorák szimfónikus művei sokkal közismertebbek, sem, hogy azokról külön kellene szólni egy visszaemlékezés keretében. Annál kevésbé ismert az elhunyt nagy zeneköltő egy másik működési tere: Dvorák ugyanis legalább tiz operát írt, Csodálatosképen ezek a művek ugyszólván sztfoszlottak a végleges megfeledezés ködében. Dvorák egyes operáit még csak ki sem nyomtatták, mások viszont csak kevés előadást értek meg és azután soha többet nem kerültek színpadra. Valószínűleg olyan alkalmatlan volt a szöveg, vagy a librettó, hogy ezek okozhatták a dalművek bukását. Ezt a vélelmet látszik bizonyítani Dvorák: Jakobinusok című operájának mostani nagysikerű előadása Mannheimban is. Ott teljesen új formában és rendezésben került színre a mű és általános tetszést aratott. Ezek után remélhető, hogy gondos előadások révén Dvorák többi dalművei is megérik talán a feltámadást. Ez a legszebb megemlékezés volna e jubileum alkalmából.

HIRESK

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Timisoara, I. Brătianu-tér 3.
Telefon: 28-10.
Aradi szerkesztő: Babuczay György
Eminescu-utca 8. Telefon 17-11.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön házhöz való kézbesítéssel együtt havonta 90.— lei, negyedévre 270.— lei, félévre 520.— lei és egész évre 1.000.— lei.
Magyarországon havonta 5.— pengő, negyedévre 15.— pengő, félévre 30.— pengő és egész évre 60.— pengő.
Példányonkénti vásárlásnál hétköznap 26. fillér, vasárnap 30 fillér.
Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a rendszeres előfizetési díj kétszerese.

Sok szerencse után mégis baleset okozta halálát

Az amerikai Saint Charlesban a közelmúltban egy alig harminc centiméteres vizesarokban megfulladva, holtan találták a város egyik polgárát, aki arról volt nevezetes, hogy a „Titanic” és a „Lusitania” hajók pusztulásánál a kevés életben maradt utasok között volt. James Cruck, így hívták a szerencsétlenség áldozatát, valószínűleg még álmában sem gondolt arra, hogy egy harminc centiméteres vizesarokban fogja földi pályafutását befejezni. Cruck ugyanis egyike volt azon keveseknek, akik a „Titanic” szörnyű pusztulását átélték. Alig tért ismét vissza az Egyesült Államokba, máris újból módjában volt meggyőződnie arról, hogy szerencsés csillagzat alatt született. Súlyos vasuti szerencsétlenségből került ki ep bõrrel és az ijedségen kívül egyéb baja sem történt. Az emberek már beszélni kezdték Cruck halhatatlan szerencséséről, később aztán, mikor köztudomású lett, hogy ez a szerencsés halandó a „Lusitania” hajó utasjegyzékén is rajta volt, a hajó megtorpedózása pillanatában valósággal közmondás lett Cruck hihetetlen szerencséséből. Cruck azonban, illetőleg hihetetlen szerencséje még ezzel sem érte be. Egy szép napon harmadik emeleti lakásából kiesett az ablakon keresztül. De nem történt semmi baja — ami ezek után szinte természetes volt —, mert egy gyapjuval telt báladombra esett. Cruck e közben lassan megöregedett és tisztés kora — 96 esztendő ért meg — sem akadályozta meg abban, hogy napi sétáját meg ne tegye. Egy ilyen séta alkalmával történt azután a valóban nem várt baleset. Az öregúr át akar lépni az árkon, megesuzott, az esés következtében elvesztette eszméletét és megfulladt az alig harminc centiméteres kis vízben.

POLGÁROK, IGYEKEZZETEK MEGTENNİ KÖTELESSÉGEITEKET az ország iránt, mint ahogyan a katonák a harc téren megteszik: Jegyzeteket visszatérési kölcsönt!

— **Antonescu tábornagy-államvezető látogatásai** az emberbaráti intézményeknél. Bucurestiból jelenti a Rador: Antonescu Ion tábornagy-államvezető december 7-én éjszaka meglátogatta az Independentii uton levő éjjeli menedékhelyet, délelben pedig a Romanu-uton levő „Painea Zilnică” nevű kantint. Az éjszakai menedékhelyen nagy nyomorúságot, hideget tapasztalt és ugyanakkor megállapíthatta azt is, hogy a felelősök részéről az emberiség hiányzik. Az államvezető intézkedett, hogy a helyzet ott megjavuljon. A kantinban ellenben kielégítő helyzetet talált és ezért elismerését fejezte ki Mateescu Alexandrinának, az intézmény igazgatójának azért a gondosságért, amellyel a sors által sújtott embertársain segít.

— **Kihallgatások Antonescu Mihai helyettes kormányelnökénél.** Bucurestiból jelenti a Rador: December 8-án Antonescu Mihai helyettes miniszterének kihallgatáson fogadta Renato Bova Scoppa bucurestii olasz követet, Kiyoshi Tszutzui bucurestii japán követet és Neubacher Hermann, a bucurestii német követéséggel mellett működő rendkívüli gazdasági megbízottat.

— **Kerületi közigazgatási felügyelőség Timisoaran.** Az ország új közigazgatási beosztásának megfelelően Timisoaran kerületi közigazgatási felügyelőség létesült, amelynek körzetébe Arad, Timis-Torontal, Caraş és Severin megye tartozik. A felügyelőség vezetője Eftimie Nicolae közigazgatási vezér-felügyelő.

— **Megnősült Lipót belga király.** Brüsszelből jelenti a Rador: A Stefani-iroda híradása szerint Mechelen érsek pásztorlevélben közölte, hogy Lipót belga király újból megnősült. A belga király Baels volt miniszterelnök leánját vette feleségül. A pásztorlevél egyben bejelenti, hogy a király házassága szigorúan magánjellegű és nincesen közzétételre. A belga meglátogatás híradása mellett megemlíti, hogy felesége lemondott a királyról december 31.

Fordulópont a motorizálás történetében

Az utóbbi évek nemzetközi vásárain egy német kiállítás sem keltett olyan élénk érdeklődést, mint a legutóbb lezajlott bécsi őszi vásár, nagy generátorkiállítás. Ez volt az első nemzetközi bemutató, amikor teljes áttekintés adódott arról a fejlődésről, mely ezen a területen eddig lefolyt és a német gépkocsiügyi hivatal generátorosztályának képviselői valóban joggal beszélhettek a gépkocsi történetének fordulópontjáról.

Németország törekvései a külföldi világmonopóliumoktól való függetlenség megszerzésére nem mai keletiek és a német ipar és tudományos kutatás már 1939-ben is nagyon jelentős eredményeket mutathatott fel. Régebben csupán a folyékony halmazállapotú vagy gázemű üzemanyagokat tekintették valódi üzemanyagoknak, míg a szilárd halmazállapotú üzemanyagoknak csupán a kisebb hatásfokú „tüzelőanyagok” sorában jutott hely. A főleg Németország uttörő munkásságának köszönhető új fejlődés a fát, tőzeget, barna- és fekete szenet is a valódi üzemanyagok rangjára emelte. Ez volt a feltétele a generátor diadalutjának.

A generátor a természetes olajelőfordulástól és a szintetikus üzemanyagok előállítására szolgáló gyártelepektől egyformán független és alapvetően tekintve tulajdonképpen kis önálló gázgyár a szilárd tüzelőanyagok elégetésére. A gáz előállításra történhetik külön-külön az egyes járművekben vagy pedig helyhez kötött berendezések segítségével. A termelt gázt — generátor anyagot jelent, mint „termelő” — a motorhoz vezetik és mint minden más égetéssel dolgozó gépnél, ugynevezett cilinderekben változtatják mechanikai energiává. Ennek az eljárásnak óriási nemzetgazdasági jelentőségét a nem szakemberek is az első pillantásra áttekinthetik és megérthetik.

Az új szilárd üzemanyag gyakorlaulag az olajban szegény országokban is korlátlan mennyiségben áll rendelkezésre és miután technikai problémák már nem jelenthetnek akadályt, az új feladat csupán a szükséges berendezések kellő mennyiségben való előteremtése. A jövőben a folyékony üzemanyagok lehetőség kizárólag a személykocsi- és repülőforgalom céljait fogják szolgálni, míg a tehergépkocsikat, vontatógépeket, hajókat stb. fát

val, tőzeggel vagy szennel fogják táplálni.

Annak az elkerülésére, hogy a generátorok járművek a fától, vagy széntől új függőségbe kerüljenek, a vegsel természetesen olyan generátor kifejlesztése, amely egyképpen felhasználhatja mindazokat a szilárd üzemanyagokat, melyek ott, ahol a gép éppen van, rendelkezésre állanak. Ebből a szempontból az említett üzemanyagok kivül például a tengeri torzsa és a szójababszár is számításba jöhet. A német kutatókat jelenleg ennek a sokoldalú gázgenerátornak tökéletesítése foglalkoztatja.

A gázgenerátor használatára való berendezkedés Németországban már eddig is tekintélyes léptekkel haladt előre. Október óta a német gyárakat szinte kizárólag csak generátoros járművek hagyják el. 1942-re a német mezőgazdaságban foglalkoztatott generátoros vontatógépek óriási arányú növekedésével lehet számolni. Az eddig folyékony üzemanyagokkal hajtott szántógépek átépítése folyamatban van. A belvízi hajózásban hasonló lépést terveztek a hajók tekintélyes arányának átépítését. Ebben az átállítási folyamatban a német birocalmi vasutak is kivessék a részüket. A Diesel-mozdonyok és a helyhez kötött vasuti berendezések egy részét már átépítették. A kormány a járművek átépítését nagyon számottevő hozzájárulásokkal támogatja; egy Diesel-motornál ez a hozzájárulás az ezer márkát is elérheti.

Gazdasági szempontból a gázgenerátor legnagyobb előnye a nagyarányú üzemanyagmegtakarítás. Németország a legközelebbi jövőre egy millió tonna folyékony üzemanyagmegtakarítást tűzte ki célul, ami a háború előtti évi fogyasztásnak kétszeres egy hetedrészét teszi ki. Nagy sulyt esik latba a gázgenerátor üzemi olcsósága is. Egy 32 személyes autós busznak a Berlin-Köln utasoksz megérteléhez például csak 8-10 márká árú barna szénbrikettre van szüksége.

Ezek az előnyök teljes mértékben érthetővé teszik, hogy a nagy bécsi generátorkiállítás meg a tengerentúli államok részéről is rendkívüli érdeklődés nyilvánult meg és hogy Északkelet- és Észak-Európa fában gazdag vidékein a fa gázgenerátor máris nagy elterjedtségnek örvend.

— **Eljárás két bucurestii szélhámos ellen.** Bucurestiből jelenti a Rador: Az ilfovi ügyesség eljárásf indított család és szélhámoság miatt Kohn József Bucurestiben lakó közvetítő és bűnrészesség miatt Iliescu Dumitru bucurestii lakos ellen, Kohn József a vádak szerint számos hamis kérvényt készített és számos fűszerkereskedő nevét hamisította azokra. Ezekben a kérvényekben azt kérte, hogy a kereskedőknek maximális áron juttassanak jelentős mennyiségű lisztet és más árut, büntérsa pedig a hamis kérvények alapján igyekezett az engedélyt erre vonatkozólag a buzaértékesítő hivatalnál kijárni.

„URANIA” sláger- filmszínház
ARAD TELEFON: 12-32

Óriási áldozatok árán sikerült megszerezniünk HANS MOSER THEO LINGEN, WOLF A. RETTY könyvekig kacagató bohózatát:

7 évig nem lesz szerencsém
mert eltört a tükör...

Előadások kezdete 3, 5, 7.15 és 9.15 órákor

— **Napközi gyermekotthon Fratelián.** A Magyar Népközösség emberbaráti tevékenysége során Fratelián is napközi otthon nyílt meg 1-7 éves gyermekek számára. Az otthon megnyitása a környék szegénysorsu lakossága körében osztatlan örömet keltett. A frateliái napközi gyermekotthon javára Sárge Gyula ötszáz leit, Borbély Kovács Sándor pedig kétszázötven leit adományozott. Az otthon számára adományokat a timisoarai Magyar Hához lehet eljuttatni vagy közvetlenül az otthon vezetőségéhez: Fratelia VIII. 81.

— **Guido Landra professzor előadásai Timisoaran.** Guido Landra professzor, a fasiszta párt központi előadója az elmúlt héten három magas szintű előadást tartott Timisoaran. Első előadásában az olasz tudományos életben új lendületet vitt faji biológiai kutatások eredményeit ismertette, második konferenciája alkalmából az afrikai fajkutatás új utjairól emlékezett meg, kitérve az „akklimatizálódás”, az éghajlathoz való alkalmazkodás terén észlelt legújabb megfigyelésekre és több ezzel kapcsolatos problémára, míg harmadik előadásában a régészeti kutatások és a fajkutatás kölcsönhatásaival és e két tudomány megállapításai összefüggészetén alapuló új tudományos szemlélettel foglalkozott. A tudós professzor timisoarai előadásai időszertei problémát vetettek fel és ugy szakörökben, mint a nagyközönség körében megerde-melt érdeklődést váltottak ki.

— **Adományok.** A timisoarai dr. Kakuk napközi gyermekotthon javára Sz. Erzsike és Ilonka huszeder leit, E. J. kétezer leit, „Médi emlékére” egy adakozó háromszáz leit, Babuci száz leit, L. Zoltánné száz leit adományozott. Ugyancsak az otthon javára a Magyar Hához K. L. (Carpiniş) ötezer leit, Lábadi Lejos pedig ötszáz leit adományozott. D. I. egy párnát és gyümölcsöt küldött az otthon kicsinyeinek, akiknek Sz. G. külön nagy örömet szerzett azzal, hogy egy hizót adományozott az otthonnak. Ma disznóvadás lesz és az otthon apróságai hálatelt szívvel gondolnak arra, akinek jóvoltából friss kolbász, nurka, tepertő és szalonna kerül kicsi asztalukra. — A Magyar Hához a téli segélyezés céljára az „Associatia Solidara a Pensionarilor din Banat” kétezer leit juttatott el, Klein Kálmán a téli segélyezésre 500, Jakabos Tivadar a csecsemőgondozó és napközi otthon javára 500 leit adományozott. A Déli Hírlapnál N. N. koszorúmegváltás címén 300 leit adományozott a népközönségi téli segélyezésre. Egy magyar asszony a napközi gyermekotthonnak ötszáz leit adományozott s ugyancsak ötszáz leit a téli segélyakcióra.

— **Betörés Sibuban.** Ismeretlen tettesek éjszaka behatoltak a Vinicutura-társaság irodájába, ahol megkísérelték a pénztáskrény feleltetését. Ez nem sikerült, mire a betörők bélyegeket, az irodában talált ruhaneműt és más tárgyakat vittek el. Kézrekerítésükre megindult a nyomozás.

— **Fancianyelvű előadás Timisoaran.** Ma, szerdán este félhét óra a timisoarai kulturpalota disztermében Michel N., a francia egyetemi misszió tagja és aradi liceumi tanár „Romantiques et parnassiens” címmel francianyelvű előadást tart, amelyre a belépés díjtalan.

— **Lopott autóbusszal fuvarozott.** A bünesetek történelmében valóban páratlan szélhámoságot követett el a napokban a Newyork állambeli Szirakuzában egy ismeretlen egyén. A városi közlekedési társaság cllopot autóbusszával egy egész napon át járta az előírtas vonalat, fuvarozta az utasokat és szorgalmasan beszédte a jegyek árát is. Amikor már ugy találta, hogy eleget keresett, egyszerűen faképnél hagyta az autóbust utasaival együtt és nyomtalanul odébbállott.

Szakszertű javítások
Villanyszerelések
Motorszerelések

I. STARCIEVICI
ELECTROTECHNIKUS és VILLANYSZERÉLO
Arad, Strada Eminescu 8. Telefon 17-11

— **ISTEN ORSZÁGA** a felebarátjának adott adományból áll. Légy büszke, hogy adományozhatsz a Téli Segély javára.

— **Megnyílt az odesszai egyetem és opera.** Odesszából jelenti a Rador: Vasárnap délelőtt ünnepélyes keretek között megnyílt az odesszai egyetem, míg délután az operaház ünnepélyes megnyitása volt. Ebből az alkalomból Csajkovszki „Oegin” című operája került előadásra.

— **Bratianu Gheorghe** tanár a bucaresti egyetem bölcsészeti karának dékánja. Bucarestből jelenti a Rador, hogy Petrovici Ion tanár nemzetművelési miniszter aláírta Bratianu Gheorghe tanárnak, a bucaresti egyetem bölcsészeti karának dékánjává történt kinevezését. Saucescu-Saveanu tanárt a fakultás prodékánjává nevezték ki.

— **Olasz zongoraművész hangversenye Aradon.** Megírtuk, hogy az aradi Olasz Kulturintézet rendezésében Ornella Puliti Santoliquido olasz zongoraművész pénteken Aradon hangversenyt ad. A romániai körülmények között kiváló művész minden városban, ahol eddig fellépett, megérdemelt nagy sikert aratott és éppen ezért aradi hangversenyt is rendkívül nagy érdeklődés előzi meg. A hangverseny a közművelődési palotában lesz és pénteken este pontosan kilenc órakor kezdődik. A hangverseny műsora a következő: Vivaldi: Concerto in Re minore, Preludio fura Largo finale, Vento: Rondo in Do maggiore, Polini: Szonáta, Scarlatti: Két szonáta, Beethoven: Szonáta, Op. 3. Maestoso Allegro motto, Szonáta in Si minore, Chorin: Allegro Scherzo Largo Finale, Paganini—Liszt: Canicci. A hangversenyre a belépés díjmentes, de az ülőhelyek meghatározása végett az Előzetesjegyet kell felkeresni vagy pénteken este három órakor kilenc órakor a névtárhoz kell megjeleníteni. (Az Előzetesjegyet a főtéren van. R. 22. szám alatt.)

— **Aradi háztulajdonosok figyelmébe.** Az aradi pénzügyigazgatóság közli, hogy az első számú adókiegészítő bizottság december 10-én, 11-én, 12-én és 13-án a Teodor Serb és Mocioni utcákban működik. A második számú bizottság ugyanezen a napokon a Granicerilor, Ep. Ciorogariu, Oncu és Ep. Radu utcákban dolgozik. A pénzügyigazgatóság felszólítja az érdekelteket háztulajdonosokat, a jelzett napokon tartózkodniuk ingatlanuknál, hogy a bizottságnak rendelkezésére bocsáthassák a lakbérleti szerződést és az ingatlan-könyvet.

— **Ki gyűjthet jótékonycélra?** Az aradi társadalomsegélyező közli, hogy bármely társadalmi réteghöz tartozó személy csak abban az esetben gyűjthet jótékonycélra, ha erre vonatkozólag megbízása és felhatalmazása van a társadalomsegélyzőtől.

— **Aradon be kell jelenteni a tézstalisztikésleteket.** Az aradmegyei prefektúra rendeletet adott ki, amelynek értelmében a pékeknek, cukrászoknak, tézstafeldolgozó üzemeknek és szövetkezeteknek, ahol záróltak a lisztikésletek, függetlenül a mennyiségtől, azt jelenteniük kell a prefektúra mellett működő ellátásiügyi hivatalnak. Ugyancsak nyilatkozatot kell adniuk a kereskedőknek és mindazon vállalatoknak is, amelyek mellett a tisztviselők ellátására ellátásiügyi hivatal működik és amelyek száz kilónál nagyobb mennyiségű tézstalissztal rendelkeznek. A bejelentés határidő december 11. Aki ennek a rendeletnek nem tesz meg eleget, azokat a törvény értelmében megbüntetik.

— **A norvég árnymegállapítás hadiállapotban levőnek tekinti magát Finnországgal.** Stockholm-ból jelenti a Rador: A Stefani iroda közli, hogy a norvég árnymegállapítás, amelynek székhelye Londonban van, visszahívta helsinki meghatalmazott miniszterét és bejelentette, hogy hadiállapotban levőnek tekinti magát Finnországgal.

— **Megkerült a pincéből eltűnt hétszáz ezer lei.** Megírtuk, hogy Schleifer Adám aradi kereskedő néhány nappal ezelőtt jelentést tett a rendőrségnek, hogy Tribunul Dobra-utca 11. szám alatti lakásának pincéjében nagyobb összegű pénzt rejtett el és most, amikor a pénzt kereste, megdöbbenve állapította meg, hogy ellopták. Vallomása szerint 700.000 leit ástott el a pincében. A rendőrségi nyomozás most eredményre vezetett, megállapítást nyert, hogy a nagy összeget a házmester és annak felesége találták meg a pincében elásva, akik valami javítási munkálatok elvégzése miatt megbontották a pince földjét. Az összeg nagy részét megtalálták a házmesterpárnál.

— **Fűthető cipőtalpbetétek gépkocsivezetők számára.** Münchenből jelenti a Gépkocsivezetőknek télen sok kellemetlenséget okozó lábfaázás megszüntetésére Németországban bevezették a fűthető cipőtalpbetétek gyártását. A betéteket, melyeknek kezelése semmiben nem különbözik a többi használatban lévő betététől, megfelelő vezetékkel a legtöbb gépkocsiban megtalálható dugaszos kapcsolóba lehet kapcsolni. A betétek áramfogyasztása nem jelent meglepetést a lámpákat tápláló telepeknél, mivel még a leállított autók biztonsági kivilágításának fogyasztását sem éri el.

— **Moscardo tábornok a Führernél.** Berlinből jelenti a Rador: A vezéri főhadiszállás közli, hogy Hitler vezér, a német véderő legfőbb parancsnoka főhadiszállásán fogadta Moscardo tábornokot, az Alcazar hős védőjét, aki meglátogatta a keleti fronton harcoló spanyol önkéntesek hadosztályát.

— **A bolgár nagyvezérkar főnöke a német vezéri főhadiszálláson.** Berlinből jelenti a Rador: A német vezéri főhadiszállás közli, hogy a bolgár nagyvezérkar főnökét Hitler vezér a főhadiszálláson vendégül látta. A bolgár nagyvezérkar főnöke több bolgár tiszt kíséretében meglátogatta a keleti front egyik szakaszát.

— **Legideálisabb hashajtó, vértisztító, epénajtó a Dr. Földes-féle Solvo-pírula.** Székrekedés, bélrenyheség, rossz emésztés, gyomorrontás felfúvódás, gyomor- és belfájdalmaknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 30 lei. Minden városi és vidéki gyógyszerárban és drogeriában kapható.

— **Permetezés helyett — lövöldözés.** Egy amerikai feltaláló érdekes ötlettel gazdagította az amerikai gyümölcsstermesztőket. A kártékony rovarokat és a növényi betegségeket nem a hosszasan munkát igénylő permetezéssel pusztítja el, hanem különleges puskagolyóval. Ezt a golyót erős növényi védőszerrel töltik meg és ugyanugy lövik ki, mint a közönséges vadásztöltényt. Amikor a golyó az ágak közé csapódik, szétrobban és a fa egész koronáját elárasztja gyógyszerrel. Magasabb helyről kényelmes helyzetben még a nagyobb kerteket is lehet övöldözni növénygyógyító szerrel.

FORDITÁST
román és magyar nyelvű, okmányokat, irodalmi és szakműveket
VÁLLALOK
Cimeket a timisoarai kiadóba kérek

— **Sikkasztás egy aradi cégnél.** Az aradi Tralescu és Mesarosiu, volt Szabó Albert üvegáruház cég jelentést tett a rendőrségnek, hogy az irodából 140.000 lei értékű bélyeg tűnt el. A rendőrségi nyomozás hamarosan eredményre vezetett, megállapítást nyert ugyanis, hogy a bélyeget Babau Vasile 20 éves tisztviselő, a cég alkalmazottja sikkasztotta el, aki a bélyegeket kezelte. A megtévedt fiatal ember a lopást beismerte.

— **Ötvenzer medve barlangja.** Bécsből jelenti: A stájerországi mixtini Sárkány-barlangban talált csontleletek alapján megállapították, hogy a jégkorszakban a barlangot legalább ötvenzer medve használta állandó lakóhelynek. A medvék egészen kipusztulásukig, azaz mintegy huszezer évig laktak ott. A tudomány nem ismer több lakóhelyet, mely egyhuzamban ilyen hosszú ideig szolgált volna ugyanazon állatfaj tanyájával.

CORSO (ARAD)
Tel. 23-64
Előadások 3, 5, 7'15 és 9'15-kor

Még két napig!

A szezon legnagyobb zenei és filmművészi élménye. — **PUCINI** halhatatlan remekművének gyönyörűen sikerült filmváltozata, az olasz filmgyártás, ének és színjátszó művészet leghatalmasabb alkotása:

TOSCA
A főszerepekben: **IMPERIO ARGENTINA** és a **MILANÓI SCALA** legnagyobb művészei és zenekara.
A legújabb **ONC** és **UFA**-híradók, a legaktuálisabb háborús eseményekkel. Tökéletes hangleadása a **TOSCA** gyönyörű melódiáinak. — Az előadások még nagyobb élvezetességére új hang-

December 31
a Déli Hírlap irodalmi pályázatának határideje. Addig a napig kell beküldeni a költeményeket, novellákat és regényeket, amelyekkel szerzőik a kitűzött díjak elnyerésére pályáznak. A kéziratokat lehetőleg írógéppel írva három példányban kell a szerkesztőséghez eljuttatni és pedig oly módon, hogy a papiros tulsó fele mindig üresen maradjon. A szerző ne írja alá saját nevével pályaművét, hanem tüntesse fel rajta a jelölt, amely alatt pályázik. A szerző nevét borítékba kell tenni és lezárni. A leragasztott borítékot, amelyre szintén fel kell írni a jelölt, a pályamunkához csatolva juttatják el a pályázók a szerkesztőséghez.

— **Litvinov Roosevelt elnökkel tárgyal.** Bostonból jelenti a Rador: Az NTL közli, hogy a sennectey rádióállomás jelentése szerint Litvinov, az új washingtoni szovjetkötet hétfőn megbeszélést folytatott Roosevelt elnökkel.

— **Agynsujtotta a villanyáram a kapukalcsot** kereső fiatalembert. Halálos szerencsétlenség történt az elmúlt éjjel Aradon. Pop Stefan 21 éves fiatal ember a mozból volt hazatérőben és amikor Oituz-utca 123. szám alatti lakásához ért, átnyult a kapun, hogy belülről egy szegről a kapukalcsot leakasztja. Közben hozzáért az ott elvezető villanydróthoz és az áram agynsujtotta. A szerencsétlen fiu holttestét a járőrök találták meg.

— **Álkalcsos betörés Aradon.** Mateut Moise aradi lakos panaszt tett a rendőrségnek, hogy távollétében Vasile Goldis-utca 7. szám alatti lakásába ismeretlen tetten: álkalcs segítségével behatolt és 25.000 lei értékű ruhaneműt lopott. A tolvaj magával vitte az egyik szekrényben talált három ezer lei készpénzt is.

Tekesport
Megindultak az aradi egyéni bajnoki küzdelmek

Vasárnap kezdődtek az aradkerületi egyéni bajnokság küzdelmei, mely alkalommal három egyesület, a Metalurgistul, a Prieteni és a Tricolor játékosai tettek meg kísérleteiket, míg a Rapid és Transilvania kísérletei technikai okokból elmaradtak. Az eddigi eredmények a következők:

Metalurgistul: Farsang 143 fa, Párducz L. 142 fa, Párducz István 130 fa, Párducz J. 120 fa, Bicskey 116 fa, Csik 113 fa, Molnár 107 fa, Xanyó 96 fa.

Prieteni: Kiss 143 fa, Fill 131 fa, Miloszáv 129 fa, Curila 120 fa, Drucean 119 fa, Boros 109 fa, Rosenzweig 105 fa, Wittmer 103 fa, Bolváry 102 fa, Erresek 100 fa, Gligorescu 97 fa, Petrisor 77 fa.

Tricolor: Kleindl I. 138 fa, Román 134 fa, Ferenczy 131 fa, Szirbusz László 125 fa, Ring 122 fa, Wéber 121 fa, Söckl 118 fa, Szentmihályi 115 fa, Czéh 110 fa, Szirbusz I. 91 fa.

Szardán a Crisana-CFR és Rapid bonyolítják le az egyéni bajnokit. A Crisana szardán este 8 órakor a Metal-pályán Terbancea bíraskodása, a Rapid pedig ugyancsak 8-kor a CAA-pályán Curila bíraskodása mellett végzi 4x9 dobásos kísérleteit.

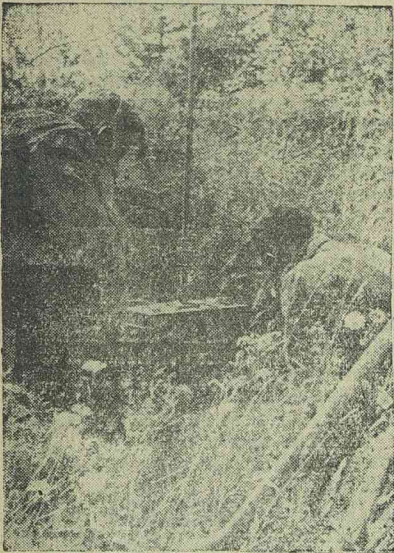
Pénteken a Fortuna és Infratirea játékosai teszik meg kísérleteiket az egyéni tekebajnokságért. A Fortuna péntek este 9 órakor saját pályáján Curila bíraskodása mellett, az Infratirea pedig a CAA-pályán 8 óraj kezdettel. Colonic bíraskodása mellett bonyolítja le a versenyt.

Ügyeletes gyógyszerárak
Szardán, december 10-én Aradon a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot: Angel (Catedralei-tér), Omescu (Regina Maria-ut és Alexandri-utca sarok), Kesztenbaum (a gyermekkorházal szemben).

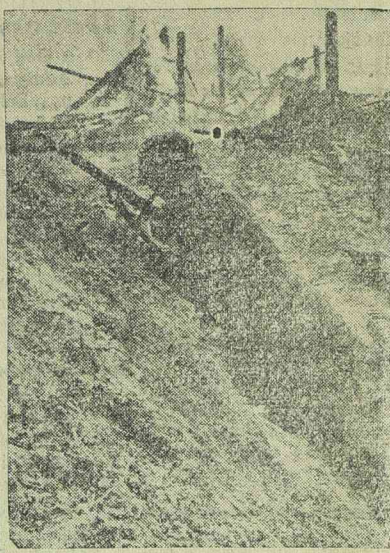
Mezi

Szardán a mozik műsora Aradon a következő: Corso: Tosca (olasz film). Forum: A holnap hajósai — A régi jó Newyork (amerikai film). Uránia: Hét évig nem lesz szerencsém (német film).

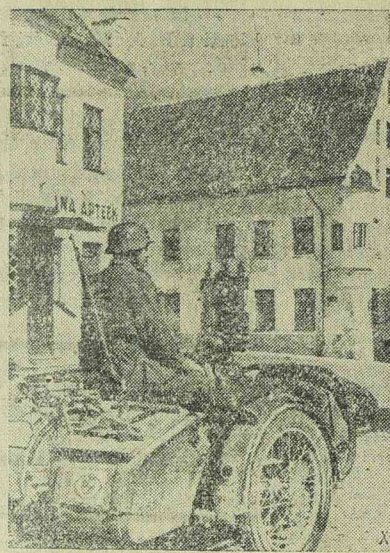
Olesó csillárok
ELECTRICA cégnél, Arad
Strada Eminescu 8. Tel. 17 11

Német rádióosztály Szentpétervár körzetében

Német zuhanóbombázó által vájt tölesér fedezéknek is jó

Német motorkerékpáros katona az elfoglalt Narva városában

A Dnyeperen megsemmisített szovjet ágyúszázad foglyul ejtett matróza

= KÖZGAZDASÁG =

Európa ipari újrendezése a háború után

Lüer professzor, a hesszeni gazdasági kamara elnöke a mainamenti Frankfurtban érdekes beszédben foglalkozott azokkal a kérdésekkel, amelyeket az európai iparnak a háború befejezése után meg kell oldania. A professzor megállapítása szerint az európai gazdasági tér totális átszervezésre szorul, hogy egységes egészet alkosson. Az újrendezésnek elsősorban a nagy termelési ágak, főképpen tehát a mezőgazdaság és ipar racionalizálásának és összehangolásának problémáit kell megoldani. Ami különlegesen az ipart illeti, elsősorban egész kapacitásának kihasználására és a lehető legnagyobb mértékben való fokozására kell törekedni. Erre természetesen csak idővel kerülhet sor, de Európa háború utáni iparának addig is nagyon fontos közevet-

len feladatot várnak. Ezek közé tartozik többek között

a háború okozta károk helyreállítása, így például a megfogyatkozott hajóállomány pótlása.

Ennek a feladatnak nagyságát azonban nem szabad túlbecsülni. Sokkal több erőfeszítést követel a háború miatt elmaradt beruházási, tatarozási stb. munkák pótlása. Az ipart fogja elsősorban teherelni az európai mezőgazdaság nagyarányú kiépítése is. Végül szükségesnek mondja Lüer professzor, hogy az alsó és felső termelési fokok, azaz a termelési és fogyasztási javak helyes aránya ismét helyreálljon, mivel a termelés egészségtelen mértékben az utóbbiak javára billent. (MN)

Mozgósínházak fix adójának időszaki emelése

A pénzügyminisztérium intézkedett, hogy az 1941. december 20. és 1942. január 8. közötti időtartamra a mozgósínházak fix adóját ötven százalékkal felemeljék. Kivételt képeznek azok a mozik, amelyek igazolják, hogy a fixadó emelése meghaladja a nézőktől bevételezett adó összegét.

Március 21—29 között rendezik a budapesti mezőgazdasági kiállítást

A budapesti országos mezőgazdasági kiállítás és tenyészállatvásár rendezőbizottsága Teleki Béla újfelfelkötésével gyűlést tartott. Az elnök örömmel emlékezett meg arról, hogy az év tavaszán tartott mezőgazdasági kiállítás és ötvenedik tenyészállatvásár a rendkívüli viszonyok ellenére, minden eddigit meghaladó sikerrel zárult. Bejelentette, hogy a földművelésügyi miniszter a kiállítást rendező OMGE-nek a mezőgazdaság és az állattenyésztés fejlesztése terén szerzett érdemei elismeréséül emléktáblát adományoz.

Ezután a bizottság Konkoly Thege Sándor dr. OMGE főtitkár előterjesztése alapján úgy határozott, hogy a jövő évi mezőgazdasági kiállítást és tenyészállatvásárt közvetlenül husvétot megelőzően, március 21—29. napjain rendezik. A kiállítás gerince ez alkalommal is a vásárral kapcsolatos tenyészállatkiállítás lesz, amelyre a gazdák igen nagyszámú, értékes anyagot készítenek elő. A kiállítás többi csoportjait is igyekszik a rendezőség továbbfejlesztési és olyan szemléltető anyagot bemutatni, amely nemcsak a szakemberek érdeklődésére számíthat, hanem a mezőgazdasági foglalkozásuk részére is hosszas tanulságot nyújt.

Ujjászervezték az adóellenőrző testületet. A pénzügyminisztérium ujjászervezte a bélyegforgóellenőrzési testületét és felemelte a kereskedelmi és ipari vállalatokat ellenőrző repülőbizottságok számát. A minisztérium ezzel kapcsolatban felhívja az érdekelteket, hogy fizessék ki az esedékes forgalmi adót, nemzetvédelmi és bélyegilletéket, mert a jövőben nem nyújtanak engedményt a bírságból.

Újabb zavarok a mexikói petróleumkérdésben

Azt a megállapodást, amelyet az amerikai Egyesült Államok kormánya a mexikói olajkutak állami kisajátításának hosszu ideje húzódó ügyében csak nemrég kötött a mexikói kormánnyal, az amerikai olajvállalatok, mint várható volt, elutasították. Az olajtársaságok nevében W. S. Farish Hull külügyminiszterhez két beadványt intézett az elutasítás megokolására. Az olajvállalatok elsősorban azt nehézményezik, hogy az egyezmény gyakorlatilag elismeri a kisajátítást, de arra hivatkozik, hogy a mexikói kormány egyébként is reménytelen helyzetben van, a tizenegy éves törlesztési idővel nincsenek megelégedve. Ezenkívül az olajtársaságok az egyezmény kétértelműségét és pongyolaságát is kifogásolják.

Hírek szerint a brit érdekeltek is az amerikai olajvállalatokéval egyező álláspontot foglalnak el és annak ellenére, hogy Mexikóval felvette a diplomáciai kapcsolatokat, az angol kormány továbbra sem hajlandó a kisajátítás kérdésében magáévá tenni álláspontját módosítani.

A sanghaji bankok helyzete. Sanghából jelenti az NTI: A sanghaji bankok a helyzet miatt egyelőre egy napi moratóriumot jelentettek be. Tekintve, hogy hétfőn nem jelölték a devizaárfolyamokat, a váltóüzletek zárva tartottak. A város kereskedelmi élete nyugodt, az üzletek legnagyobb része nyitva van, az élelmiszerkereskedésekben rendszeren folyik a vásárlás, különösebb idegesség seholsem tapasztalható. (Radór).

GYERMEKFELVÉTELEK

otthon és a műteremben

Portrék
művészi kivitelben
julgányos áron készülnek

FOTO STUDIO

ENGEL ENDRE

fényképezési műtermében

Timișoara, Piața Libertății 4 sz.

TELEFON: 34-30

Brazília olasz hajókat vásárolt. Argentinal példáját követve Brazília is elhatározta, hogy nyolc braziliai kikötőben vesztelő olasz hajókat vásárlás útján vesz birtokába. A nyolc hajó összesen 46.000 bruttóregisztertonnát tesz ki. A fizetés a vételi egyezmény aláírásakor vált esedékessé, az elenérték azonban a Brazíliai Bank külszámláján befagyaszta marad. (MN)

Áremelkedések a londoni tőzsdén. Stockholmból jelenti a Radór: Az NTI közli, hogy a Londonból érkezett hírek szerint a londoni tőzsdén az árfolyamok továbbra emelkednek. Az iparvállalatok részvényei újabb nagy áremelkedést mutatnak.

Horvátország saját kereskedelmi flottát akar. Zágráb székhellyel Horvátországban nagy hajózási vállalat alakult azzal a feladattal, hogy megteremtse az önálló horvát kereskedelmi hajózást. A tőke felét, mely elsősorban hajók beszerzésére szolgál, az állam bocsátja rendelkezésre.

Az Egyesült Államok ismét bevezette a dömpinget. Az USA mezőgazdasági minisztériuma bejelentette, hogy a Dél-Amerikába irányuló búza- és búzalisztkivitelt támogatására új prémiumokat bocsát rendelkezésre. A prémiumok nagysága még nem ismeretes, de tájékozott gazdasági körök szerint nagyon tekintélyes lesz. Az intézkedés célja a kanadai és argentinai verseny letörése. Míg tehát az Egyesült Államok Brazíliával szemben a kanadai gyapotpiacon folytat dömpinget, most egyben ugyanazon északi szomszédja ellen is dömpinggel fordul. (MN)

Határidő napló

DECEMBER 15:

A román és a romániai német hadseregnek munkát és áruszállítást végző alkalmi szállítók és vállalatok eddig a napig kötelesek bevallani az ebből származó jövedelmet és kiegyenlíteni a bélyegilletéket, fogynaptáji és forgalmi adót, továbbá az esetleges jövedelmi különbözetet.

MECANO BANAT

ING. M. A. VAIDA VOEVOD TULAJDONOS

Ford

Főképviselő: Timișoara III., Str. Odobescu 18

Akárbeszélő: Kellékek: Ipari- és kereskedelmi hely 12 50

SPORTSEMÉNYEK

Püllök két helyezést ért el az FTC margitszigeti uszóversenyén

Az FTC vasárnap a margitszigeti fedettuszodában versenyt rendezett, amelyen a timisoarai származású Püllök is indult az UTE színeiben. A tehetséges timisoarai uszó a nagy versengésben két helyezést is elért. A verseny eredményei:
 100 m. gyorsuszás: 1. Eleméri 1:01, 2. Püllök 1:04.
 200 m. melluszás: 1. Tancsos 3:07,6, 2. Püllök.
 100 m. hölgygyors: Novák Ilonka 1:14,3.
 100 m. hölgyhátuszás: Novák Ilonka 1:22,4.

100 m. hölgy melluszás: Lörincz 1:35,8.
 100 m. hátuszás: Kovács 1:12,4.

Püllök a fenti 100 m-es eredményével még mindig nem érte el az ILSA színeiben uszott legjobb eredményét az 1:03,2-öt, de ez minden bizonnyal a stílusváltoztatás terhére irható. Püllök tehetsége és akaratereje legyőzi majd a környezetváltozás akadályait is és ekkor még sokkal jobb eredmények hírére vehetjük.

Berczely Tibor Magyarország kardvívóbajnoka

Harminchat résztvevővel indultak az idei magyar kardvívóbajnokságok. A döntőbe kilenc versenyző jutott. A bajnokságot Berczely Tibor HTVK nyerte 6 győzelemmel, aki a döntő küzdelemben 5:3 arányban legyőzte Rajcsányi MAC versenyzőt. A második helyezett Rajcsányinak ugyancsak 6 győzelme volt. A további helyezettek: 3. Rajci 5 győzelemmel, 4. Gerevich 5 győzelemmel.

A svéd teniszézők 50 arányban legyőzték a magyar versenyzőket

A magyar teniszézők svédországi vendég szerepése nem járt sikerrel. Egy látszik a fedettpálya nem fekszik a magyar versenyzőknek, mert például az idén szabadpályán veretlen Asbóth is vereséget szenvedett a kitünő svédektől. Az eredmények:

- Schröder—Asbóth 6:1, 6:4, 6:3.
- Rollson—Gábori 6:1, 6:3, 6:2.
- Asbóth, Gábori—Schröder, Rollson 8:6, 6:4, 6:3.
- Rollson—Asbóth 6:0, 6:1, 8:6, 4:6, 7:5.
- Schröder—Gábori 6:3, 6:2, 6:4.

Sport hírek mindenfelől

A német ökölvívók 14:2 arányban legyőzték Szlovákia válogatott ökölvívót.

Ranghild Hvéger legutóbbi eredményei: 100 m gyorsuszásban 1:08,8, 200 m-es gyorsuszásban 2:28,8.

Most hozták nyilvánosságra az olasz sport 1940. évi anyagi mérlegét. Ezek szerint 1940-ben összesen 41 millió lírát vettek be a sportrendezéseknél. Ebből az összegből a legtöbbet, 32 milliót, a labdarúgás vette be. Az ökölvívás 2 millióval, a kerékpározás 1,7 millióval, míg a többi sportág 5 millióval szerepel.

Szabadkán Budapest—Bácska birkózóverseny volt, melyet a budapesti birkózók 6:1 arányban megnyertek.

ÓRÁK ÉKSZEREK REITER JÁNOS

Regulusok
 óraszűtletében
 Timisoara IV., Str. Vacarescu 29 (Baromfi-piac)
 Javítások éves időtálló mellett. Pontos kiszolgálás!

RADIO

SZERDA, DECEMBER 10

București: 6.55 Hírek, hanglemek. 12.00 Zenekari hangverseny. 12.30 Hírek. 12.50 Katonaóra. 12.50 Német nyelvű hírek. 14.00 Rádióhíradó. 14.20 Tarka zene. 14.30 Sebesültek órkája. 18.00 Hírek. 18.05 Jazz-zene. 19.05 Művészeti szemle. 19.20 Szonáta. 19.50 Német nyelvű hírek. 20.00 Rádióhíradó, sport. 20.15 Hanglemek. 20.40 Előadás. 21.00 Németország órája. 22.00 Hírek. 22.20 Operarészletek.

Rádió Moldova, 13.00 Román zene. 13.20 Hírek. 13.30 Szalonzene. 14.00 Hírek. 14.20 Enek. 18.30 Hanglemek. 19.15 Karének. 19.40 Zongorajáték. 20.00 Hanglemek. 20.30 Hírek. 20.40 Román zene. 21.00 Szindarab előadása. 22.00 Hírek. 22.20 Hanglemek.

Rövidhullámú román adó. 21.35 Olasz nyelvű hírek. 21.45 Hanglemek. 22.00 Német nyelvű adás, hanglemek. 22.20 Olasz nyelvű adás, hanglemek. 22.40 Francia nyelvű adás. 22.50 Angol nyelvű adás. 23.00 Operarészletek.

Budapest I. 6.40 Ebresztő, torna. 7.00 Hírek, utána hanglemek. 10.00 Hírek. 10.20 és 10.45 Felolvasások. 12.10 Hanglemek. 12.40 Hírek. 13.30 Szalonzene. 14.30 Hírek. 14.45 Műsorismertetés. 15.00 Arfolyamhírek. 15.20 A postászenekar hangversenye. 16.15 A vakok világa. Előadás. 16.45 Hírek. 17.15 A rádiózenekar hangversenye. 17.40 Felolvasás. 18.20 Katonaműsor. 19.20 Wagner-zene. 21.40 Hírek. 22.05 Operarészletek. 23.00 Idegen nyelvű hírek. 23.25 Cigányzene. 24.00 Hírek.

HOTEL SZABÓ

BUDAPEST VI., EGYETEM-U.

Hotel Szabó a belváros közepén fekszik. Szép, tiszta, világos szobák, minden modern kényelemmel. (Központifűtés, hideg-meleg forróvíz, telefon stb). Polgári szálló, polgári árak!

A VÖRÖS POKOL

1941. november 10. Tolstoj élményei a vörös paradicsomban

A DÉLI HIRLAP EREDETI REGÉNYE

Írta: ANDREJ ANDREJOVICs KRIMOV

— Persze, hogy idő kell hozzá, de továbbra is meg kell őrizni az érdeklődés és barátság létezését. Sőt, hogy a bizalmat még jobban felkeltsük magunk iránt, még azt is megteszük, hogy a némettel, aki szomszédunk, esetleg szövetségre lépünk.

— És végigküzdjük a háborút Németország oldalán? — kérdezték a szovjet tanács egyes tagjai.

Sztalin nevetett:

— Dehogy! Eszünk ágában sem lesz, mert ürügyet keresünk a némettel való barátság felbontására.

A szovjetbiztosok szeme kerekre nyílt és úgy bámult. Nem tudták azonban, hogy vezérük hová akar kilyukadni és hallgattak.

Sztalin hangosan nevetett és folytatta:

— Azonban nem maradunk szövetséges nélkül, ne higgyétek, tavarisi moji.

Erre már megjött azoknak a szavuk és ámulattal kérdezték:

— Hát ki lesz a szövetségeseink, ha szakítunk a németekkel? Az anglius, akinek a némettel való szövetségünk nem lesz inyére, nem fog velünk szóba állani.

— Ti nem ismeritek az angliust, tavarasi. Ha majd szorul a kapcája, akkor majd szóbaáll akár az ördöggel is. Tehát biztosan szóbaáll velünk is. Biztonságos szövetségre lépünk vele. És ha majd ez nem tetszik a németnek, akkor megszólaltatjuk ellene ágyúinkat és gépfegyvereinket és repülőgépeinkkel halom bombázzuk városait. Ha majd legyőztük a németeket az angolok és szövetségeseik pedig a háboruban annyira legyengülnek, hogy szuszogni sem tudnak, akkor majd miénk lesz a hatalom.

— Értjük, értjük, — kiabáltak összevissza a németbiztosok

Az örömtől és a diadalomérzéstől annyira mámorosok voltak, mintha már teleszópták volna magukat vodkával. Nem maradtak meg azonban a mintha mellett, hanem a tanácskozó teremből Sztalinnak a Kremlben levő pazar fényűzősége berendezett lakosztályába vonultak és ott nekiláttak a dözsölésnek. A legfinomabb falatokat tömték magukba és nem mozdult meg a lelkiismeretük arra a gondolatra, hogy ugyanakkor millió és millió embernek nincsen betevő falat kenyere.

Az italozást a vodkával kezdték, drága borokkal folytatták és a legjobb külföldi pezsgőkkel végezték. Másnap reggelig tartott a féktelen dorbulás.

Mikor aztán a szolgatavarisok megjelentek, hogy takarítsanak, a cárok egykori előkelő termeinek szőnyegein ott találták a szovjet hatalmasait az eszméletlenségig való részegségben fetrengve. Undorodva emelték őket a selyemmel és bársonnyal bevont pamlagokra, hogy kialudják mámorukat és orrukat firtogatva nyitották ki a tágas tükröablakokat, hogy az ital és a dohányfüst áporodott büztét kiszorítsa a beáramló friss levegő.

26. Megkondult a harang a szovjet fölött.

A következő évek folyamán moszkvai szovjet-kormány furfangosan kiépítette a maga kapcsolatait Európával.

Közben pedig odahaza rendületlenül folytatta a lakosság sanyargatását és az élelmiszereket termelő parasztság kifosztását. Még fokozottabb mértékben, mint azelőtt folyt a fegyverkezés és mindenemü hadi felszerelés is.

Sztalin jól látta meg előre az európai bekövetkező eseményeket is. Anglia pénzzel, ígérekkel és megfélemlítéssel annyira és addig uszított egyes országokat, amíg azok szombefordultak Németországgal és Olaszországgal és olyan tetteket követtek el, melyeket nem lehetett többé az eddigi jóakaratu bészándékkal és ölbetét kezekkel nézni.

Két év előtt kitért az európai háború.

És akkor Sztalin úgy intézte a dolgokat, hogy Németország és a Szovjetunió között létrejött az általa előremegálgmodott egyezmény. Egy évnél tovább

tartott Sztalinnak a németek felé mutatott álnok barátsága.

Mi fehéren gondolkodók azonban tisztában voltunk a vörös diktátor szándékaival. Tudtuk, hogy mire vágyik, de mindenkor reméltük, hogy tervei nem mennek teljeseledésre.

A barátság egyik megnyilatkozása volt az is, hogy a szovjet résztvevő a maga gyártmányaival és termékeivel a különböző európai fővárosokban rendezett kiállításokon és mintavásárokon. Ezekben a népművészetet és kézimunkákat is bemutatták.

A feleségem mint állami iskolai kézimunkatanító, akinek szaktudását, izlését és ügyességét nagyra tartották, ismételtlen kapott megbízatást, hogy ilyen árumintavásárokon a népművészeti osztály kiállítását megszervezze és vezesse. Így jutott el a feleségem természetesen nem az öt megillett családi néven mint Anna Grigorovna Tobeljev, hanem csak mint Olga Nikodémovna Juranin először Bécsbe, aztán más nagyobb városokba is.

Mikor a feleségem első külföldi utjait tette és vállalta a megbízásokat, még nem sejtettem, hogy ez számára lehetőséget nyújt a szovjet vörös nőtől való menekülésre. Későbbben az adott körülmények között azonban ez a terv mindegyre jobban és jobban megérett bennem.

A fehér oroszok titkos szervezetének vezetősége titokban tartott összejövetelein állandóan foglalkozott az európai eseményekkel. Megállapítottuk, hogy azoknak eljövételét Sztalin jól látta ugyan, de elvakultságában nem látta meg azt, hogy azok végeredményben a szovjetszavárak lehullására vezethetnek.

Mi azonban, akiknek körében régi iskolázott politikusok és volt diplomaták voltak, akik az eseményekből okszerűbben tudtak következtetni, mint Sztalin és vezérkara, mi tisztán láttuk, hogy az a kétszínű játék, amelyet Sztalin folytat, végül is az ő nyakát fogja szegni.

Tudtuk, hogy immár megkondult a lélekvalóság harangja a Szovjet fölött. Biztosak voltunk abban is, hogy az utolsó hónapokban, az utolsó hetekben még nagy szenvedések várnak a mi népiinkre.

(Folytatjuk)

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előre fizetendő

Az apróhirdetések eredménye minden körülmények közt gyors és biztos. ALLASKERESÉS rovatban szavanként egy leu, legkisebb apróhirdetés tíz leu. Vestag betűvel szavanként kettő leu, legkisebb apróhirdetés husz leu. Minden más rovatban legkisebb apróhirdetés 15 szóig 20 leu, minden további szó egy leu. Vestag betűvel legkisebb apróhirdetés 15 szóig 30 leu, minden további szó kettő leu. Jeli és „Cim a kiadóban”-hirdetések után öt leu pótdíj fizetendő. Apróhirdetéseket felvesz I. kerületben: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata Bratianu 3. Tel.: 28-10. II. kerületben: Hayer-tözsde, Str. 3 August 17. — Popovici trafik, Piata Badea Cárta 8. — Kardos trafik, Piata Traian (Szerb templom mellett). — Grosz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerületben: Flauder trafik, Piata Lahovari. IV. kerületben: Grozescu trafik, Pta Küttl. — Pribac Mária trafik (Corso mozi mellett). — Welter-trafik, Pta Dragalina 6. Tel.: 45-06. — Wittek trafik, Bulv. Regele Carol 54. — Colicioja trafik (v. Galgóczy), Str. Bratianu 15/a. Tel.: 45-13. Apróhirdetéseket Aradon felvesz Rudolf Mosse hirdetés-iródjaja (Strada Eminescu 8. Telefon 17-11).

Alkalmazás

Köszörüs- vagy késesegéd azonnal felvételik. Turtueren Adalbert, Arad. Calea Banatului 8-10. Ugyanott egyedülálló idősebb jobb nő kis háztartás vezetéséhez felvételik. (4536)

Női fodrász vagy fodrásznő azonnal felvételik. Szalon Betti, Timisoara II., Str. Saguna 1. (2942)

Gépészmezőköt, jó megjelenésű magyart, 28 évnél nem idősebb nőtlent keresünk. Leveleket „Biztos kereset” jellegre a timisoarai kiadóba. (2944)

Allást keres

„Figyelem! Arad, Turda, Medias előnyben. Egy jó férifodrász elsőrendű üzletbe állást keres.” Udvar András, fodrász. Tarnaveni. (2936)

Mosást, vasalást és takarítást vállalkozók házakhoz megyek. Imréné, Arad, Strada Ciontea 21. (4535)

Lakás

Egy szobából, elő- és fürdőszobából álló (lehetőleg központi fűtéses) garzonlakást a Belvárosban, vagy a Gyárváros és Józsefváros Belváros felőli részében keresek. Cimeket „5555” jellegre a timisoarai kiadóhivatalba kérek. (7004)

Tartós hullám

a legújabb módszer szerit olajjal főzve

WALTRICH

fodrász Timisoara
11, Traian-tér és Str. Stefan cel Mare sarok. 1-2 3 6 os villamos megállójánál ::

Fehér mély gyermekkosci, kifogástalan állapotban eladó. Arad, Str. Oncu 18. sz. Földszint, ajtó 1. (4539)

Sütétszürke női télikabát, valódi perzsa-gallérral, közeptermetre eladó. Cim az aradi kiadóban. (4538)

Eladó 40 darab 2 hónapos Yorkshire-malac. Erdéklődni lehet Sindicatul Agricol, Timisoara. Telefon: 44-97. (7003)

Egy jókarban levő bécsi gyártmányu zongora olcsón eladó. Cim: Arad, Strada Doamna Balasa 117. (4541)

Télikabátot megvételre keresek, magas, erős termetre, jókarban levőt. Cimeket a timisoarai kiadóba kérek leadni. (6363)

Wertheim-kassza jutányosan eladó. Cim a timisoarai kiadóban. (6868)

**HAZAK
FÖLDEK
SZÖLÖK
MALMOK
TELKEK**

**ELADÁS/
VÉTEL/
CSERÉJE**

minden árfokozatban
HATSCHEK ÜGYNÖKS.

AradBul. Carol 17. von.
Telefon 16-35

Adás-vétel

Jókarban levő pianino vételre kerestetik. Ajánlatokat kérünk „Pianino” jellegre a kiadóhivatalba. (2935)

A Tempo bizományi üzlet Arad (Fischer Eliz-palota) ajánl: keleti és belföldi szőnyegeket, íróasztalokat, varró- és írógépeket, hálószoba-, ebédlő- és szalonbutorokat, csillárokat, festményeket, rekamiéket, kasszákat, egyes butorokat. Porcellánok és dísz tárgyak nagy választékban. Veszünk megozóink részére: teljes lakásberendezéseket, modern és antik butort, szőnyegeket, ezüstöt, varrógépet, nemes porcellánt. Tempo, Arad (Fischer Eliz-palota). Telefon: 19-75. (4250)

Varrógépet veszek és javítok, Shambura Arad, Calea Banatului 12 (4534)

Ebédliök, hálószobák, kombinált szekrény, matracok, ottomanok, Thonet-székek, varrógépek, konyhabutorok, egyes ágyak szekrények stb. olcsón kaphatók Blidariunál, Timisoara IV., Piata Kütt 2, az udvarban. Megvételre keresünk sürgősen teljes lakásberendezéseket, szőnyegeket, varrógépeket, stb. Magas árat fizetünk. (3239)

Wertheim-kassza megvételre kerestetik. Cimeket kérjük a timisoarai kiadóban leadni. (6600)

Vásároljon Zeiss Punctal-szemüveget, Reiner József optikai szaküzletében, Aradon, Str. Col. Pirici 3. (4487/a)

Nagyobb oposungallért és muffot keresek megvételre. Cim a timisoarai kiadóban. (6060)

Uj kombinált szekrény, diófurniros panelből, eladó. Timisoara II., Str. Pavel Rotariu 5. szám (a 2-es villamos feltételes megállója). (3256)

Laterna magica, nagy, majdnem uj, 52 lemezzel eladó. Ugyanott raktárak kiadók. Timisoara II., Str. Dacilor 8. Nemes. (2945)

Rádió 4 plus 2 lámpás, super, eladó. Arad, Doamna Balasa 129. (4540)

Gyermekhócipót vagy csizmát, jó állapotban levőt, 25-26-ost, megvételre keresek. Cimeket „Hócipó” jellegre a timisoarai kiadóba kérek. (7560)

Nőikalapokat legolcsóbban vásárolhat vásárolhat „Gréte” szalonban, Timisoara III., Spl. Tudor Vladimirescu 7. Alakítások már 150 leitől. (2921)

Gyermekautó, pedálhajtásos, nagyobb gyermek részére eladó. Szívességből megtekinthető CENTRALA-OPTICA (azelőtt Keckeméti) cégnél, Timisoara I., Bul. Regele Mihai I. 2. szám. (3257)

Vastartályt keresek megvételre, cca. 1000 litereset. Molnár, Timisoara-Belváros, Str. Buteant 12. Telefon: 20-12. sz. (2943)

Eladó egy értékes, jól kijátszott hegedű, egy tájkép (reprodukción), egy zománcozott zsirosbödön, 10 literes és egy szalmazsák. Cim: Timisoara I., Piata Unirii 2. Eta. II. Ajtó 7. (2937)

Barna köszén, bármilyen mennyiségben kapható. Timisoara II., Str. Cermena 4. Lemnaria Hegedüs. Telefon: 16-20. sz. (2941)

Karácsonyi ajándéktárgyak legnagyobb választékban, ebédliök, uriszobák, rölös icszékény, hatszemélyes ezüstevész-köz, szervizek, csillárokat, bundák, nutria kabát, pézsmahát sál, perzsaláb gallér olcsó barna róka stb. Gábornénál, Timisoara III., T. Cipariu 5. szám. A Mária-szobor közelében. (2940)

Megbízom részére keresem az aradi „Reinhardt” cégnél vásárolt „British-muzeum” modellje után készült ebédliöt, 4 figurális interziájú ajtaja van a kredencnek. E. Fischoff, Timisoara I., Regele Mihai I. 6. szám. I. emelet, ajtó 7. Telefon: 18-09. (2939)

Jó állapotban levő 38-as női korcsolyacipőt vagy bakkancsot megvételre keresek. Cimeket Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. alá. (4537)

Barna hócipó közepmagas sarokkal, 38-as, egy férfi báránybőrkuksma és egy téli női sportkosztüm eladó. Arad, Strada Oncu 18. Földszint, ajtó 1. (4534)

Különbéle

Elveszett egy röstény farkaskutyakölyök, Fissé beteg szemü. Lupa névre hallgat. Megtalálót kérjük hozza el a Banca Nationala-ba. Timisoara, igen jó jutalom ellenében. (2918)

Nagyobb tétel

magyar könyvet

k árusítunk. Erdéklődknek részletes jegyzéket küldünk.

Editura Carții

Timisoara II., Alea Oct. Goga 54 sz.

Szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle liliomtejkremet, liliom-tejszappant és liliompudert, három színben. Kapható kizárólag a

Város gyógyszertárban

a „Fekete Sashoz” az Arany Szarvas épületében

Timisoara I., Piata I. C. Bratianu

Kántori állásra

pályázatot hirdet az Orastie-i római katolikus egyházközség. Nyugdíjasok, magánfoglalkozásuak is pályázhatnak. Javadalma 3 hold szántó és kertslakás, stóla. Cim: Parochia Rom. Kath. Orastie.

Igazolvány-íényképek

a FOTO STUDIOBAN

a leggyorsabban készülnek

Timisoara I., Piata Libertăti 4.

VESZÜNK

nagy mennyiségben

ólmot

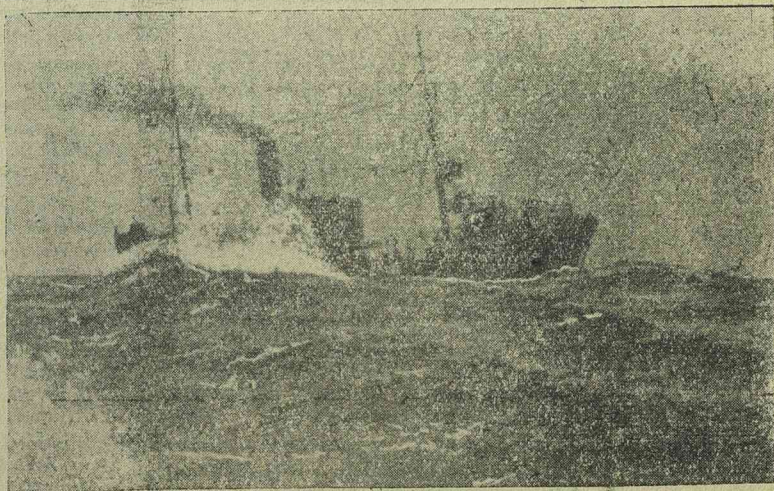
Déli Hírlap Timisoara, Piata Bratianu 3

A legújabb
örebetekelés

1

hirdetés

a Déli Hírlapban

Egy órhajó a viharos északi-tengeren

Nyomatott a Tipografia „Timisoara” körforgógépén, Timisoara.